

SYBcom

OP3ACP

16/3/2016

Time: 2 1/2 hrs.

Marks:75

Eco System

- Note: 1. All the questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate full marks.

Q.1 Answer any TWO: (15)
A. Explain the limitations of American Capitalism.
B. Discuss arguments for central planning.
C. Describe the case against convergence.

Q.2 Answer any TWO: (15)
A. Describe the features of mixed economy of India.
B. Discuss Gandhian ideas of 'Decentralisation'.
C. Give details of the agrarian and industrial reforms in China since 1978.

Q.3 Answer any TWO: (15)
A. What are the demerits of Transnational Corporations?
B. Discuss the types of integration.
C. Give details of Ecological crisis.

Q.4 Answer any TWO: (15)
A. Give details of welfare measures in USA
B. Discuss Gandhian Idea of 'Non-violence'
C. Explain the features of Globalisation.

Q.5(A) State whether following statement are TRUE or FALSE and give (08) reasons (Any Four).

- 1 American capitalism is characterised by Corporate Business Organisations.
- 2 In Russia the function of guiding the production is performed by Central Planning Board.
- 3 There is no regulation of private sector in India.
- 4 Leading role of private sector is a feature of a mixed economy.
- 5 Transnational Corporations create employment and income in host country.
- 6 Globalization leads to Monopolies.
- 7 Growth of cooperative sector in rural credit in India is due to adoption of Capitalism.
- 8 The mixed economy in India has undergone change since New Economic Policy 1956

OP3ACP

Q.5[B] Fill in the blanks: (Any Seven)

(07)

- 1 US economy is _____ economy.
A. Agrarian B. Industrial C. Service
- 2 _____ is demerit of American capitalism.
A. Materialism B. Growth of Monopoly C. Both
- 3 In socialism _____ can hardly direct the production.
A. Producers B. Consumers C. Government
- 4 In India private sector is regulated through _____.
A. FERA B. MRTPA C. Both
- 5 The process of Five Year Plans in India has started since _____.
A. 1947 B. 1951 C. 1991
- 6 _____ principle of Gandhism is related to ownership of wealth and property.
A. Swadeshi B. Trusteeship C. Dignity of labour
- 7 Globalization does not generate _____ in the host country
A. Employment B. Income C. Welfare state
- 8 _____ Policy is related to reducing trade barriers.
A. Regionalism B. Nationalism C. Multilateralism
- 9 _____ refers to the process of national integration.
A. Privatisation B. Liberalisation C. Globalisation
- 10 Multinational Corporations bring about _____ with them.
A. Foreign capital B. Technology C. Both
- 11 In Russia, _____ can hardly direct the production.
A. Producers B. Consumers C. Government
- 12 Co-existence of public and private sectors is the feature of _____.
A. Capitalism B. Socialism C. Mixed economy

वेळ: २ १/२ तास

गुण: ७५

सूचना: १. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

२. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.१ खालील पैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. (१५)

- अ) अमेरिकन भांडवलशाहीचे दोष स्पष्ट करा.
 ब) केंद्रीय नियोजनाच्या बाजूने असलेल्या मुद्द्यांची चर्चा करा.
 क) समीपता सिद्धांताच्या विरुद्धात असलेल्या मुद्द्यांचे वर्णन करा.

प्र.२ खालील पैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. (१५)

- अ) भारताच्या मिश्र अर्थव्यवस्थेच्या वैशिष्ट्याचे वर्णन करा.
 ब) विकेंद्रीकरण - ह्या गांधीवादी संकल्पनाची चर्चा करा.
 क) १९७८ नंतरच्या काळातील चीनमध्ये झालेल्या शेती व औद्योगिक सुधारणेचा तपशील द्या.

प्र.३ खालील पैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. (१५)

- अ) जागतिक स्तरावरील कंपन्यांचे दोष कोणते?
 ब) एकीकरणाचा प्रकारांची चर्चा करा.
 क) पर्यावरणीय संकटाचे तपशील द्या.

प्र.४ खालील पैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. (१५)

- अ) यूएसएमधील कल्याणकारी धोरणांचा तपशील द्या.
 ब) अहिंसा - ह्या गांधीवादी संकल्पनेची चर्चा करा.
 क) जागतिकीकरणाची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

प्र.५(अ) खालील विधान चूक की बरोबर आहेत हे सांगा आणि त्याची कारणे द्या. (कोणतेही चार) (०८)

१. अमेरिकन भांडवलशाही कॉर्पोरेट व्यवसाय संस्था म्हणून ओळखले जाते.
२. रशियाच्या उत्पादन मार्गदर्शन कार्य केंद्रीय नियोजन मंडळाद्वारे केला जातो.
३. भारतातील खाजगी क्षेत्राला कोणत्याही नियमन नाहीत.
४. खाजगी क्षेत्राची अग्रगण्य भूमिका हे मिश्र अर्थव्यवस्थांचे एक वैशिष्ट्य आहे.
५. बहुराष्ट्रीय कंपन्या यजमान देशांमध्ये उत्पन्न आणि रोजगार निर्माण करतात.
६. जागतिकीकरणामुळे मत्तेदारी निर्माण होते.
७. भारतातील ग्रामीण कर्ज सहकारी क्षेत्रातील वाढ भांडवलशाहीच्या अवलंबमुळे आहे.
८. भारताच्या मिश्र अर्थव्यवस्थेत १९५६च्या नवीन आर्थिक धोरणां पासून बदल घडून आले.

- प्र.५[ब] [ब] रिक्त जागा भरा: (कोणतेही सात) (०७)
१. अमेरिकन अर्थव्यवस्था ही _____ अर्थव्यवस्था आहे.
अ. कृषी ब. औद्योगिक क. सेवा
 २. _____ हे अमेरिकन भांडवलशाहीचा दुर्गुण आहे.
अ. अधिभौतिकवाद ब. एकाधिकार वाढ क. दोन्ही
 ३. समाजवादात _____ उत्पादन निर्देशित करू शकत नाही.
अ. उत्पादक ब. ग्राहक क. सरकार
 ४. भारतात खाजगी क्षेत्रातील नियमन _____ माध्यमातून होते.
अ. FERA ब. MRTPA क. दोन्ही
 ५. भारतातील पंचवार्षिक योजनांची प्रक्रिया _____ पासून सुरु आहे.
अ. १९४७ ब. १९५१ क. १९९१
 ६. _____ हे गांधीवादी तत्व संपत्ती आणि मालमत्ता मालकी संबंधित आहे.
अ. स्वदेशी ब. विश्वस्ता क. श्रमप्रतिष्ठा
 ७. जागतिकीकरणामुळे _____ चे निर्माण यजमान देशात होत नाही.
अ. रोजगार ब. उत्पन्न क. कल्याणकारी राज्य
 ८. _____ धोरण व्यापार अडथळ्यांना कमी करण्यासाठीचे आहे.
अ. प्रादेशिकवाद ब. राष्ट्रवाद क. बहुपक्षियवाद
 ९. _____ म्हणजे राष्ट्रीय एकीकरणाची प्रक्रिया होय.
अ. खाजगीकरण ब. उदारीकरण क. जागतिकीकरण
 १०. बहुराष्ट्रीय कंपन्या आपल्या बरोबर _____ घेऊन येतात.
अ. परदेशी भांडवल ब. तंत्रज्ञान क. दोन्ही
 ११. रशियामध्ये उत्पादन मार्गदर्शनाचे कार्य _____ द्वारे केले जात नाही.
अ. उत्पादक ब. ग्राहक क. सरकार
 १२. सार्वजनिक व खाजगी क्षेत्राचे सहअस्तित्व हे _____ चे एक वैशिष्ट्य आहे.
भांडवलशाही ब. समाजवाद क. मिश्र अर्थव्यवस्था